

Сертифікат №

Увага! Залиште речі, що не передбачені процедурою зовнішнього незалежного оцінювання, у спеціально відведеному місці

ОВНІШНЄ
ЕЗАЛЕЖНЕ
ЦІНЮВАННЯ 2016

Зошит

4

СЕРТИФІКАЦІЙНА РОБОТА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Час виконання – 180 хвилин

Робота складається з трьох частин. Частина 1 містить 33 завдання різних форм з української мови. Частина 2 містить 24 завдання різних форм з української літератури. Відповіді на завдання частин 1 і 2 Ви маєте позначити в *бланку А*. Частина 3 передбачає написання власного висловлення в *бланку Б*.

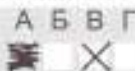
Результат виконання завдань частин 1 і 3 буде зараховуватися як державна підсумкова атестація.

Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Правила виконання зазначені перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте тільки після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. У разі необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Намагайтеся виконати всі завдання.

Інструкція щодо заповнення бланків відповідей

1. Добланків *А* і *Б* записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
2. Відповіді вписуйте чітко, дотримуючись вимог інструкції до кожної форми завдань.
3. Неправильно позначені, підчищені відповіді в *бланку А* вважатимуться помилкою.
4. Якщо Ви позначили в *бланку А* відповідь неправильно, можете виправити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

5. Виконавши завдання частини 3 в зошиті, акуратно запишіть його в *бланк Б*.
6. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, зазначених у *бланку А*, та якості написання власного висловлення в *бланку Б*.

Ознайомившись з інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 16.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці *бланка А* так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			X											

Бажаємо Вам успіху!

Частина 1
Українська мова

Завдання 1–10 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в *бланку А* згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

1. Іменником є слово, виділене в реченні
А На світанку *подорожні* вирушили в далеку путь.
Б Із вершини пагорба мандрівники бачили *чарівні* долини.
В За далекими долинами здіймалися *рицарські* замки.
Г Bastioni були *оповиті* піжно-голубим туманом.
2. Лексичну помилку допущено в рядку
А освітлювальний прилад
Б освітній заклад
В освічене перехрестя
Г освітянська спільнота
3. Чергування голосних відбувається в усіх наведених випадках, ОКРІМ
А лід – л..ду
Б слово – сл..вце
В пір'я – п..ро
Г мішок – м..щечок
4. Літеру *и* на місці пропуску треба писати в усіх словах у рядку
А пр..буток, пр..крашений, пр..своїти
Б пр..бічник, пр..славний, пр..леглий
В пр..ховати, пр..звище, пр..гріти
Г пр..подобний, пр..бій, пр..вабити
5. Не мають закінчення обидва слова в рядку
А ухвалено, збудований
Б сорок, по-полтавськи
В горілиць, плакучі
Г запанібрата, змито
6. Граматично правильне речення утвориться, якщо до фрагмента «*Переглянувши фільм...*» додати
А проводиться обов'язковий аналіз гри акторів.
Б хлопці поділилися своїми враженнями з нами.
В він надзвичайно сподобався всім моїм друзям.
Г з радістю знову перечитується художній твір.

Прочитайте текст і виконайте завдання 7–10.

(1) Нашу тисячолітню історію не треба ні підмальовувати, ні чепурити, хоч її переписали на свій лад чужинці, відвівши в ній для нас непривабливу *роль* другорядних статистів. (2) У цьому життєписі, сповненому суперечностей, є приклади героїзму і ницості, жертвовного патріотизму і відступництва. (3) Зрештою, читати історію можна й без брому якщо не [...] мелодраматично *руки* й не хапатися за *серце*,

я вперто думати над нею. (4) Українська минувщина густо населена особистостями. (5) Серед них є *постаті* непересічні, але зрозумілі (Святослав, Богун, Наливайко, Стус, Чорновіл), а є загадково роздвоєні (Богдан Хмельницький, Гоголь і Хвильовий).

7. У називному відмінку вжито виділене в тексті слово
- А роль
 - Б руки
 - В серце
 - Г постаті
8. На місці пропуску в третьому реченні має бути слово
- А бруднити
 - Б мозолити
 - В заламувати
 - Г нагрівати
9. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
- А першому
 - Б другому
 - В третьому
 - Г п'ятому
10. Відокремлене означення є в реченні
- А першому
 - Б другому
 - В четвертому
 - Г п'ятому

Завдання 11–23 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в *бланку А* згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

11. Підкреслені літери позначають той самий звук у всіх словах рядка
- А доріжка, мишся, широкий
 - Б шістсот, Тбілісі, метелиця
 - В свято, осінній, просьба
 - Г Великдень, аякже, грунт
 - Д будинок, бджола, Дніпро
12. Антонімами є слова
- А серйозний – стриманий
 - Б делікатний – приємний
 - В деградувати – відроджуватися
 - Г акліматизований – пристосований
 - Д асиміляція – уподібнення
13. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка
- А радіст..ю, нездолан..ий, зіл..я
 - Б знан..я, жовч..ю, довгождан..ий
 - В завдан..я, велич..ю, старан..о
 - Г зроблен..ий, забут..я, суд..ею
 - Д піч..ю, студен..ий, священ..е

14. Прочитайте уривок.

У молочко(1)білому світлі пів(2)місяця виблискує різно(3)барв'ям річка, по(4)тихеньку несучи свої хвильки до темних крає(5)видів.

Дефіс треба ставити на місці цифри

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4
- Д 5

15. Спрощення в групах приголосних на місці пропуску позначається на письмі в усіх словах рядка

- А корис..ний, балас..ний, проїз..ний
- Б безжаліс..ний, кіс..лявий, щас..ливий
- В блис..нути, влас..ний, щотиж..невий
- Г ненавис..ний, швидкіс..ний, форнос..ний
- Д зап'яс..ний, радіс..ний, контрас..ний

16. М'який знак на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

- А кол..оровий, ослів..чик, виріз..блений
- Б волос..кий, мал..ва, волин..ський
- В дівчинон..ці, ковал..ський, лос..йон
- Г байкал..ський, гет..манщина, тис..нява
- Д буд..те, задзелен..чати, крад..кома

17. Окремо з часткою *не* треба писати виділене слово в рядку

- А *не/підписані* договори підряду
- Б *не/спростовані* факти
- В *не/збалансований* бюджет
- Г *не/налагоджені* зв'язки
- Д *не/витрачені* ще кошти

18. Прочитайте фрагмент учнівського твору, у якому пропущено окремі слова.

Невдовзі Сергій з ... виїхали на заміську трасу. До ... залишалося два ... Хлопці провели в дорозі майже добу, але це аж ніяк не робило менш ... їхню подорож.

Грамаітично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А Ігором, Львову, кілометра, цікавою
- Б Ігорем, Львова, кілометри, цікавою
- В Ігорем, Львова, кілометри, цікавішою
- Г Ігорем, Львову, кілометра, цікавою
- Д Ігором, Львову, кілометри, цікавішою

19. Замінити прикметник *цілий* займенником *увесь* (у потрібній формі) НЕ МОЖНА в реченні

- А На толоку традиційно збиралася *ціла* вулиця.
- Б *Цілий* вік вона тужила за своїм утраченим коханням.
- В Не вистачить *цілого* життя, щоб дяку тобі скласти, мамо!
- Г Казан хоч і був *цілий*, але вже добре поцербився.
- Д Квитки на спектакль були куплені для *цілої* школи.

20. Запропонована в дужках конструкція є НЕПРАВИЛЬНОЮ в рядку
- А заходи щодо поліпшення (заходи для поліпшення)
 - Б усупереч постанові (незважаючи на постанову)
 - В з початку експерименту (від початку експерименту)
 - Г берегти на всякий випадок (берегти про всякий випадок)
 - Д за місцем перебування (по місцю перебування)
21. Виділене слово можна замінити порівняльним зворотом у реченні
- А Підняв тоді дід свої очі на мене й *вороном* глянув.
 - Б Серця людей добрих завжди сповнені *щастям*.
 - В А чого ж ти, хлопче, своєю *головою* не подумав?
 - Г До складного іспиту я готувалася цілими *днями*.
 - Д Аматорським *хором* нашого класу керувала Марина.
22. НЕПРАВИЛЬНО побудовано речення
- А Сучасна людина переймається чистотою води й повітря.
 - Б Автомобілі й теплові електростанції забруднюють атмосферу.
 - В Якість питної води залежить від умов очищення й транспортування.
 - Г У всіх країнах світу, Заходу є серйозні програми захисту довкілля.
 - Д І науковці, і громадські організації проводять моніторинг стану довкілля.
23. Складносурядне речення утвориться, якщо до фрагмента «*Уранці землю притрусив легкий сніжок...*» додати
- А залишивши на ній неприкриті плями.
 - Б дарма що була середина жовтня.
 - В а вечір видався дивовижно теплим.
 - Г так що вийти на футбольне поле ми не змогли.
 - Д і перетворив галявину на строкатий візерунок.

У завданнях 24–28 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у *бланку А* на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в *бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

24. Доберіть українські відповідники до іншомовних слів.

Іншомовне слово

- 1 фактор
- 2 критерій
- 3 лозунг
- 4 сфера

Українське слово

- А царина
- Б віче
- В гасло
- Г чинник
- Д мірило

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

25. З'ясуйте, яким членом речення є виділений фрагмент.

	<i>Член речення</i>
1	підмет
2	присудок
3	означення
4	обставина

	<i>Речення</i>
А	Щирі друзі <i>гледичка не поб'ють</i> .
Б	<i>Учора</i> <i>ніби сон</i> , що випурхнув з очей.
В	На десерт подали кисіль з <i>вишень</i> .
Г	Перехожі з <i>подивом</i> поглядали на дівчину.
Д	Русявий день гаптує <i>смі</i> світанню.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

26. Установіть відповідність між фрагментом складнопідрядного речення та видом його підрядної частини.

	<i>Фрагмент речення</i>
1	... утомилася, так що...
2	... засміялася, хоч...
3	... зустрілися, щоб...
4	... затрималася, тому що...

	<i>Вид підрядної частини</i>
А	з'ясувальна
Б	обставинна причини
В	обставинна мети
Г	обставинна допустова
Д	обставинна наслідку

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

27. Доберіть приклад до кожного випадку вживання розділового знака.

	<i>Розділовий знак</i>
1	кома в безсполучниковому реченні
2	кома в складнопідрядному реченні
3	кома в складносурядному реченні
4	кома при відокремленій обставині

	<i>Приклад</i>
А	Між зеленими садами, між сірими стінами заgravали вже фіолетові тіні.
Б	Уткнувшись у тепло долини, вітер спросоння погойдував чорні тополі.
В	Яра пшениця була молода й висока, а горді соняшники стояли ще вищі.
Г	Деся скрадливо скрипнула хвртка, насмішливо обізвався дівочий голос.
Д	У плесі ворушилися затонулі тіні хат, на яких сторч головою дрімали делеки.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

28. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені в реченні слова (цифра позначає наступне слово).

Надвечірнє сонце, (1)вихопившись із хмари, кинуло коротку тінь під пнями, (2)навколо (3)яких літо (4)щороку кораловим намистом розсипає запашну суніцю.

А	займенник
Б	дієприслівник (форма дієслова)
В	прислівник
Г	прийменник
Д	сполучник

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Читання й аналіз тексту

Завдання 29–33 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в *бланку А* згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма ресструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

Прочитайте текст (цифри в дужках позначають номери рядків)
і виконайте завдання 29–33.

Нобелівська плеяда «неукраїнських» українців

(1–5) Нобелівська премія – відзнака, яка не має собі рівних ані за світовим авторитетом, ані за щедрістю. Нагороду присуджують не за працю всього життя, а за конкретне наукове відкриття, дослідження, видатний твір, мужню миротворчу діяльність. Чіткою є й «формула присудження премії» – лише одне речення, у якому окреслено результат напруженої інтелектуальної роботи мозку, рук і душі творця.

(6–8) Із 1901 року цією премією нагороджено понад 700 осіб. Ім'я кожного лауреата зазвичай публікують у довіднику «Nobel foundation directory» і записують до тієї країни, громадянином якої нобеліант є на момент присудження.

(9–16) Формально Україна не має своїх лауреатів. Але Нобелівський комітет не обділив увагою вихідців з нашої землі. Це вчені та письменники, які народилися, навчалися, розпочинали діяльність або тривалий час жили й творили в Україні, проте здобули Нобелівську премію як громадяни інших країн. Українська земля народжувала геніїв, виколисувала їх, навчала й ... відпускала (чи, на жаль, витискала) у чужі краї. В умовах бездержавності світлі голови нерідко змушені були залишати свою землю й шукати кращої долі, розширювати наукові та літературні горизонти в інших куточках планети.

(17–24) На українській землі народилося сім нобеліантів. Історія лауреатів Нобелівської премії, уродженців України, бере початок з Іллі Мечникова (1845–1916) – славетного бактеріолога й імунолога, 40 років життя якого пов'язано з Харківщиною. Нобелівський комітет присудив науковцеві премію 1908 року за дослідження з імунології. Учений був удостоєний нагороди в галузі фізіології та медицини (спільно з П. Ерліхом) як підданий Російської імперії. Про присуджену йому високу відзнаку він висловився так: «Нобелівська премія, мов чарівна паличка, уперше відкрила світу значення моїх скромних робіт».

(25–28) Ще одним лауреатом у галузі фізіології та медицини став учений-мікробіолог Зельман Абрахам Ваксман (1888–1973), уродженець села Нова Прилука на Поділлі. У 1952 році Ваксмана удостоїли Нобелівської премії як громадянина США «за відкриття стрептоміцину – першого антибіотика, ефективного проти туберкульозу».

(29–32) У Золочеві на Львівщині 1937 року народився Рояльд Гофман (Сафран). У 1981 році йому разом із К. Фукуї присуджено Нобелівську премію «за розроблення теорії перебігу хімічних реакцій». Нагороджений як американець, він не забував своєї Батьківщини, про яку говорив так: «Україна – обітована земля мого серця».

(33–39) Цікавою є доля ще одного «українського» нобеліанта – Саймона Кузнеця (1901–1985). Він пройшов довгий і славний життєвий шлях ученого й громадянина – від Харкова, де здобув освіту й підготував значну частину магістерської дисертації, до США, де його знайшло світове визнання у вигляді премії Нобеля з економіки

1971 року. З 1960 року він працював у Гарвардському та Пенсільванському університетах, університеті Джона Гопкінса, був обраний почесним доктором кількох інших університетів. На жаль, в Україні цей інтелектуал майже не відомий.

(40–47) Лауреат Нобелівської премії Георгій Шарпак (1924–2010), чие дитинство минуло на Рівненщині, став на чужині одним з найталановитіших учених-експериментаторів сучасності. У 1992 році його відзначено Нобелівською премією з фізики «за винахід пристрою, що відбраковує субатомні частинки в субатомному прискорювачі». Найвищу міжнародну відзнаку вчений здобув як громадянин Франції. Його праці суттєво посприяли прогресу в галузі фізики елементарних часток. Коли громадськість відзначала 75-річний ювілей ученого, він тепло висловився про свою Вітчизну – Україну. ^М

(48–58) У яскравому сузір'ї нобелівських обранців родом з України належне місце посідає й письменник Шмуель Йосеф Агнон (1887–1970), який народився в Бучачі на Тернопільщині. Йому першому серед тих, хто писав івритом та ідишем, присудили Нобелівську премію в галузі літератури (1966) «за глибоко оригінальну й майстерну прозу за мотивами життя єврейського народу», талановите відображення загальнолюдських проблем сучасності, насиченої парадоксами й суперечностями, і за «комічну майстерність», «багатство та глибину творів». Недарма літературознавці порівнюють митця із Сервантесом і Кафкою... Письменник, найкращі твори якого – про долю галицьких євреїв, нагороджений Нобелівською премією як громадянин Держави Ізраїль. Народжена в Івано-Франківську (1948) білоруська письменниця Світлана Алексієвич поповнила когорту нобеліантів 2015 року.

(59–64) Ті, кого увінчано нобелівськими лаврами, є інтелектуальною елітою людства. Прикро, що нобеліанти з України стали, за висловом письменника Бориса Харчука, «поетами чужої слави, акторами сусідньої сцени». Але віримо, що невдовзі справдяться сподівання на належну оцінку досягнень вітчизняних інтелектуалів і на те, що серед лауреатів премії врешті з'явиться ім'я українця, який нагороджений як громадянин материнської землі.

За Ю. Килимником, газета «День»

29. НЕ ВІДПОВІДАЄ змісту тексту твердження

- А** Серед громадян України немає жодного лауреата Нобелівської премії.
- Б** Георгій Шарпак відомий у світі передусім завдяки своїм дослідженням у галузі фізики елементарних часток.
- В** Досягнення всіх народжених в Україні науковців-нобеліантів сприяють розвитку медицини.
- Г** У творчості Шмуеля Йосефа Агнона простежуються виразні мотиви філософсько-іронічного осмислення дійсності.

30. Нобеліанти родом з України відзначені за здобутки в усіх галузях, ОКРІМ

- А** фізики
- Б** економіки
- В** літератури
- Г** соціології

31. Фразу Іллі Мечникова «*Нобелівська премія, мов чарівна паличка, уперше відкрила світу значення моїх скромних робіт*» (рядки 23, 24) варто розуміти як указівку на те, що
- А Нобелівська премія інколи присуджується за зовсім не значні наукові розробки.
 - Б Ілля Мечников серйозно недооцінював власні здобутки в галузі фізіології й медицини.
 - В визнання здобутків науковців Нобелівським комітетом сприяє поширенню цінних ідей.
 - Г Нобелівська премія присуджується за щось конкретне, а не за працю всього життя.
32. Темою тексту є розповідь про
- А роль рідної землі у формуванні таланту митця, науковця
 - Б уродженців української землі – лауреатів Нобелівської премії
 - В несправедливі принципи присвоєння Нобелівської премії
 - Г причини відсутності нобеліантів серед громадян України
33. Авторське пояснення причини того, чому жоден громадянин України не став лауреатом Нобелівської премії, міститься у фрагменті
- А Нагороду присуджують не за працю всього життя, а за конкретне наукове відкриття, дослідження, видатний твір, мужню миротворчу діяльність (рядки 2–4).
 - Б Ім'я кожного лауреата зазвичай публікують у довіднику ... і записують до тієї країни, громадянином якої нобеліант є на момент присудження (рядки 6–8).
 - В В умовах бездержавності світлі голови нерідко змушені були залишати свою землю й шукати кращої долі, відкривати й розширювати наукові та літературні горизонти в інших куточках планети (рядки 14–16).
 - Г Прикро, що нобеліанти з України стали, за висловом письменника Бориса Харчука, «поетами чужої слави, акторами сусідньої сцени» (рядки 60, 61).

Частина 2
Українська література

Завдання 34–53 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в *бланку А* згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

34. Над Чорним морем у Великодню суботу відбуваються події твору
- А «Дума про Марусю Богуславку»
 - Б «Засвіт встали козаченьки»
 - В «Ой Морозе, Морозенку»
 - Г «Чи не той то Хміль...»
 - Д «Бондарівна»
35. Прилинути чайкою на край світу, щоб витерти милому «*кривавії його рани на дужому його тілі*», прагне
- А княгиня Ольга
 - Б Бондарівна
 - В Либідь
 - Г Ярославна
 - Д Маруся Богуславка
36. «*Самобутній і глибоко національний твір, де стародавніх троянців і латинян переодягнуто в жупани й кобеняки українського козацтва XVIII століття*», – написав
- А Григорій Сковорода
 - Б Іван Котляревський
 - В Тарас Шевченко
 - Г Пантелеймон Куліш
 - Д Іван Франко
37. У повісті «Маруся» кохання з першого погляду Василя й Марусі є
- А експозицією
 - Б зав'язкою
 - В розвитком дії
 - Г кульмінацією
 - Д розв'язкою
38. Якову де Бальмену присвячено твір
- А «Катерина»
 - Б «Сон» («У всякого своя доля...»)
 - В «Кавказ»
 - Г «Гайдамаки»
 - Д «І мертвим, і живим, і ненарожденним...»

39. *«Про славу думає лицар, а не про те, щоб ціла була голова на плечах. Не сьогодні, так завтра поляже вона, як од вітру на степу трава; а слава ніколи не вмере, не поляже, лицарство козацьке всякому розкаже»*, – вважає
- А Ярема Галайда
 - Б Карпо Кайдаш
 - В Чіпка Варениченко
 - Г Михайло Федорчук
 - Д Кирило Тур

40. Пряме звертання до видатного українського полководця й державного діяча, пам'ятник якому ви бачите на фото, є у творі

- А «De libertate»
- Б «Contra spem spero!»
- В «Intermezzo»
- Г «Засвіт встали козаченьки»
- Д «Україна в огні»

41. Життєпис злочинця, зображений на широкому суспільному тлі, – такою є тема твору

- А «Максим Гримач»
- Б «Тіні забутих предків»
- В «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
- Г «Мартин Боруля»
- Д «Кайдашева сім'я»

42. *«Нащо ж дворянство нам здалося, коли воно горе приносить? Коли через нього ви хочете мене нещасною зробити, занепасть мій вік молодий!..»* – заявляє

- А Галя Гудзь
- Б Марися Боруля
- В Леся Череванівна
- Г Катря Гримач
- Д Маруся Дрот

43. *Як я люблю тебе без тями,
Як мучусь довгими ночами
І як літа вже за літами
Свій біль, свій жаль, свої пісні
У серці здавлюю на дні,* –
зізнається коханій ліричний герой твору

- А Івана Франка
- Б Олександра Олесь
- В Павла Тичини
- Г Миколи Вороного
- Д Володимира Сосюри

44. Косач – це справжнє прізвище автора твору
- А «Чари ночі»
 - Б «Блакитна Панна»
 - В «Contra spem spero!»
 - Г «Момент»
 - Д «Intermezzo»
45. «Цвітові яблуні» (новела М. Коцюбинського) присвячено твір
- А Лесі Українки
 - Б Володимира Винниченка
 - В Ольги Кобилянської
 - Г Миколи Хвильового
 - Д Павла Тичини
46. Трагічні події серпня 1919 року зображені у творі
- А «За мить щастя»
 - Б «Подвійне коло»
 - В «Земля»
 - Г «Україна в огні»
 - Д «Тигролови»
47. «Коли ти мене любиш, зроби так, щоб Мокій закохався у тебе. Може, він кине свої українські фантазії, може, хоч прізвище дасть поміняти...», – просить подругу
- А Наталка Сірко
 - Б Марфа Яркова
 - В Олеся Запорожець
 - Г Марися Боруля
 - Д Рина Мазайло
48. «Багато його усмішок – це розгорнуті сцени, де дійові особи живуть і діють немовби на підмостках», – сказано про твори
- А Олеся Гончара
 - Б Івана Драча
 - В Валер'яна Підмогильного
 - Г Остапа Вишні
 - Д Олександра Довженка
49. В уривку «У місто вливається свіжа кров села, що змінить його вигляд й істоту, і він один із цієї зміни, що їй від долі призначено перемогти» йдеться про
- А Мокія Мазайла
 - Б Степана Радченка
 - В Григорія Многогрішного
 - Г Івана Дідуха
 - Д Романа Запорожця
50. «Сонця хлюпочуться в озерах, / спадають гуси до води, / в далеких позиттєвих ерах / мої розтанули сліди», – такою уявляє Вітчизну ліричний герой твору
- А «О земле втрачена, явися!..»
 - Б «Українське альфреско»
 - В «Любіть Україну»
 - Г «Стилет чи стилос?»
 - Д «Молюсь і вірю»

51. «Він народився під такою зіркою, / що щось в душі двоїлося йому. / Від того кидався берега до того. / Любив достаток і любив пісні», – сказано про
- А Леська Черкеса
 - Б Івана Іскру
 - В Грицька Бобренка
 - Г Мартина Пушкаря
 - Д Семена Горбаня
52. Життя українців Зеленого Клину змалював у своєму творі
- А Григійр Тютюнник
 - Б Юрій Яновський
 - В Володимир Винниченко
 - Г Іван Багряний
 - Д Микола Куліш
53. Гра зі словом, образом, «чужим текстом», поєднання різнорідних і несумісних елементів, наскрізна іронічність – характерні риси
- А експресіонізму
 - Б постмодернізму
 - В бароко
 - Г романтизму
 - Д імпресіонізму

У завданнях 54–57 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма ресструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

54. Установіть відповідність між персонажем твору та його автором.

	<i>Персонаж твору</i>	<i>Автор твору</i>	
1	Палагна	А Володимир Винниченко	А Б В Г Д
2	Дідона	Б Іван Багряний	1
3	Муся	В Василь Стефаник	2
4	Фійона	Г Іван Котляревський	3
		Д Михайло Коцюбинський	4

55. Установіть відповідність між твором і літературним напрямом.

<i>Твір</i>	<i>Літературний напрям</i>																															
1 «Intermezzo»	А імпресіонізм	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <thead> <tr> <th></th> <th>А</th> <th>Б</th> <th>В</th> <th>Г</th> <th>Д</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>4</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		А	Б	В	Г	Д	1						2						3						4					
	А		Б	В	Г	Д																										
1																																
2																																
3																																
4																																
2 «Камінний хрест»	Б сентименталізм																															
3 «Максим Гримач»	В реалізм																															
4 «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»	Г романтизм Д експресіонізм																															

56. Установіть відповідність між персонажами одного твору.

<i>Персонаж</i>	<i>Персонаж</i>																															
1 Макогоненко	А Брюховецький	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <thead> <tr> <th></th> <th>А</th> <th>Б</th> <th>В</th> <th>Г</th> <th>Д</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>4</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		А	Б	В	Г	Д	1						2						3						4					
	А		Б	В	Г	Д																										
1																																
2																																
3																																
4																																
2 Гонть	Б Лушня																															
3 Шрам	В Залізник																															
4 Варениченко	Г Тетерваковський Д Кайдаш																															

57. Установіть відповідність між письменником і висловлюванням про нього.

<i>Письменник</i>	<i>Висловлювання</i>																															
1 Іван Франко	А «Образ Марусі можна сприймати як апологію людської цільності. Свідченням цього є її нерозривність життєвих і творчих принципів Чураївни. У житті вона така ж, як у своїй творчості. А у творчості – як у житті...»	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <thead> <tr> <th></th> <th>А</th> <th>Б</th> <th>В</th> <th>Г</th> <th>Д</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>4</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		А	Б	В	Г	Д	1						2						3						4					
	А		Б	В	Г	Д																										
1																																
2																																
3																																
4																																
2 Пантелеймон Куліш	Б «Це була досить на той час смілива думка – дати українською мовою історичний роман, а надто після гоголівського “Тараса Бульби”, і треба сказати, що автор із свого завдання вишов досить добре...»																															
3 Юрій Яновський	В «Він змальовує дорогу древніх євреїв до Ханаану як до їхньої омріяної, Богом обіцяної національної держави і свободи. Це ж очевидна аналогія з українською нацією та її шляхом – шляхом не сорока років, а цілих століть, – до своєї свободи й державності...»																															
4 Олександр Довженко	Г «Остаточно зійти з дистанції “Вершникам” не дав лише могутній талант письменника, вміння його наснажити окремі епізоди твору (“Шаланда в морі”, “Дитинство”, “Лист у вічність” та ін.) таким загальнолюдським змістом, над яким не владний ніякий класовий пресинг...»																															
	Д «Все життя він змушений був відкуповуватись від режиму. За геніальну “Звенигору” мав платити антиукраїнським “Арсеналом”, за мудру “Землю” – силуваним “Щорсом”, за бунт “України в огні” – казенним “Мічуріним”...»																															

Кінець зошита